

- 116 27. *Fáskrúðsfjarðarvegur*: Af Fagradalsbraut í Reyðarfirði um Sléttuströnd og Staðarskarð að Búðum í Fáskrúðsfirði.
 29. des. 28. *Vattarnesvegur*: Af Fáskrúðsfjarðarvegi fyrir austan Kolmúla að Vattarnesi.
 29. *Kolfreyjustaðarvegur*: Af Fáskrúðsfjarðarvegi út ströndina að Kolfreyjustað.
 30. *Breiðdalsvíkurvegur*: Af Austurlandsvegi hjá Eyðólum í Breiðdal til Breiðdalsvíkur.
 31. *Norðurdalsvegur*: Af Austurlandsvegi í Breiðdal um Norðurdal að Þorvaldstöðum.
 32. *Breiðdalsvegur syðri*: Af Austurlandsvegi sunnan við Breiðdalsárbrú að Flögu.
 33. *Stöðvarfjarðarvegur*: Frá Búðum um Hafnarnes og Stöðvarfjörð á Breiðdalsvíkurveg hjá Þverhamri.

Lög þessi öðlast þegar gildi. 2. gr.

Ákvæði til bráðabirgða.

Á árinu 1952 skulu sömu aðilar sem fyrr annast viðhald þeirra vega og vegakafla, sem bætt er í tölu þjóðvega með lögum þessum.

Gjört að Bessastöðum, 29. desember 1951.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Hermann Jónasson.

L Ö G

um breyting á lögum nr. 35 29. apríl 1946, um landnám, nýbyggðir og endurbyggingar í sveitum.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

VI. kafli laganna (36.—40. gr.) breytist þannig:

1. 38. gr. laganna verður 36. gr.
2. Á eftir 36. gr. komi ný grein (37. gr.), svo hljóðandi:

Nú telur sá, er reisa vill nýbýli og hefur fengið til þess samþykki nýbýlastjórnar, sér hentugra að gera fyrst nauðsynlegar undirbúningsframkvæmdir, svo sem framræslu og ræktun á hinu fyrirhugaða nýbýlalandi, áður en byggingar eru reistar, og skal hann þá njóta sama styrks úr landnámssjóði til þeirra framkvæmda og þeir, sem byggja fyrst og rækta svo.

Þessi styrkveiting er þó bundin eftirfarandi skilyrðum:

- a. Að hlutaðeigandi hafi full eignarumráð eða erfðaábúðarréttindi á landi því, sem nýbýlið verður stofnað á.
- b. Að framkvæmdirnar, sem styrks njóta, séu gerðar í samráði við nýbýlastjórn eða trúnaðarmenn hennar.
- c. Að styrkþegi skuldbindi sig til að hafa reist nauðsynlegar byggingar á landinu ekki síðar en 5 árum eftir að ræktunarstyrkurinn var fyrst greiddur.

Að öðrum kosti endurgreiði hann landnámsjóði styrkinn með 5% vöxtum frá greiðsludegi. 117

29. des.

d. Stofnandi nýbýlisins setji land nýbýlisins að veði með 1. veðrétti sem tryggingu fyrir því, að staðið verði við framangreindar skuldbindingar.

Veðbinding þessi fellur niður, þegar íbúðarhús hefur verið reist á landinu.

3. 36. og 37. gr. laganna verði 38. og 39. gr.

4. 39. og 40 gr. laganna verða 40. og 41. gr.

5. Fyrirsögn kaflans verði:

Um landnám einstaklinga og nýbýli.

2. gr.

Á eftir VI. kafla laganna kemur nýr (VII.) kafli (42.—48. gr.), svo hljóðandi:

VII. KAFLI

Um endurbyggingu eyðijarða og um eftirlit með ábúð á jörðum.

- a. (42. gr.) Skyllt er nýbýlastjórn að sporna við því eftir föngum, að jarðir fari í eyði, sem að dómi trúnaðarmanna nýbýlastjórnar og jarðræktarráðunauts Búnaðarfélags Íslands eru vel fallnar til jarðræktar og búrekstrar, og hafa um það samráð við hlutaðeigandi sveitarstjórnir, að notaðar séu heimildir ábúðarlaganna til að koma í veg fyrir jarðníðslu og að byggilegar jarðir séu lagðar í eyði. Nýbýlastjórn vinni enn fremur að því í samstarfi við hlutaðeigandi sveitarstjórnir, að jarðir, sem komnar eru í eyði, en veita þau skilyrði til búrekstrar, er að framan greinir, byggist aftur þar til hæfum mönnum. Skyllt er hreppstjórn að senda nýbýlastjórn skýrslu um hver áramót um eyðijarðir í hreppnum, þar með taldar þær jarðir, er 3. gr. ábúðarlaganna ræðir um. Skýrslur þessar skulu gerðar eftir fyrirsögn nýbýlastjórnar.
- b. (43. gr.) Nýbýlastjórn skal svo fljótt sem tók eru á láta rannsaka skilyrði til ræktunar og búrekstrar á eyðijörðum og jörðum, sem ekki eru nytjaðar nema að einhverju leyti, sbr. 3. gr. ábúðarlaganna. Við rannsókn þessa skal safna upplýsingum um öll þau atriði, er máli skipta vegna búrekstrar á hverri einstakri jörð, og hvað varð þess valdandi, að hún fór að einhverju eða öllu leyti í eyði. Skal þetta þannig gert, að þeir, sem falast eftir jarðnæði, geti fengið rétta og greinilega hugmynd um jörðina og þá aðstöðu til búrekstrar, er hún veitir. Nýbýlastjórn skal árlega gera skrá yfir þær af þessum jörðum, sem hún telur rétt að byggja og eru lausar til ábúðar. Skrá þessi skal birt almenningi.
- c. (44. gr.) Skyllt er nýbýlastjórn að veita þeim, er þess óska og hafa hug á að reisa bú í sveit, upplýsingar um þær jarðir, sem eru lausar til ábúðar og um ræðir í 43. gr. Umsækjendur um jarðnæði, er leggja fram vottorð skilríkra manna um að þeir uppfylli þær kröfur, er gera verður til búandi manna í sveit, skulu njóta þeirrar aðstoðar nýbýlastjórnar við útvegum jarðnæðis, er hún getur í té látið.
- d. (45. gr.) Nú leiðir rannsókn í ljós, að einhver ákveðinn annmarki er þess valdandi, að jörð, sem nýbýlasjóður á eða nýbýlastjórn hefur full umráð yfir, byggist ekki, en jörðin er að öðru leyti vel fallin til ræktunar og búrekstrar, og er nýbýlastjórn þá heimilt að ráða bót á þessu, ef þess er kostur. Kostnaður nýbýlasjóðs af þessum framkvæmdum má þó aldrei fara fram úr áætluðum meðalstofnkostnaði býlis í byggðahverfi.
- e. (46. gr.) Heimilt er nýbýlastjórn að kaupa einstakar jarðir, þar með talin eyðibýli, ef hún telur það nauðsynlegt til þess að koma betra skipulagi á byggðina og tryggja örugga ábúð á jörðunum. Kaupverð slíkra jarða skal vera undir því verði, er nýbýlastjórn greiðir á sama tíma fyrir lönd undir byggðahverfi.

- 117 f. (47. gr.) Verði jarðareigandi brotlegur við ákvæði 3. gr. ábúðarlaganna, og hlutaðeigandi sveitarstjórn notar ekki þá heimild, sem henni er veitt samkvæmt 3. og 4. gr. sömu laga til að ráðstafa jörð, sem komin er í eyði eða niðurniðslu og nýbýlastjórn telur vel fallna til búrekstrar, er nýbýlastjórn heimilt að gera hverjar þær ráðstafanir, er ábúðarlögin heimila hreppsnefndum til þess að jörðin verði endurbyggð af þar til hæfum manni. Nýbýlastjórn er enn fremur heimilt að ganga í þau kaup, er um ræðir í annarri málsg. 4. gr. ábúðarlaganna, að hlutaðeigandi hreppsnefnd frágenginni, ef nýbýlastjórn telur það henta.
- g. (48. gr.) Jarðir, sem nýbýlastjórn fær eignarumráð yfir samkv. heimild 46. og 47. gr., skulu auglýstar til sölu og ábúðar. Skytt er kaupanda að gera jörðina að ættaróðali samkv. ákvæðum laga nr. 116 30. des. 1943, um ættaróðal og erfða-ábúð. Söluverð jarðar sé kostnaðarverð nýbýlastjórnar, þar með talinn kostnaður við þær umbætur, sem gerðar kunna að vera á jörðinni samkv. 45. gr. Heimilt er þó nýbýlastjórn að veita styrk vegna ræktunarumbóta tilsvarendi ákvæðum 38. gr., þá er jörðin hefur verið tekin til ábúðar. Jarðir þessar njóta réttar til lána úr byggingarsjóði og ræktunarsjóði, að ábúð tryggðri, eftir sömu reglum og byggðar jarðir.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

4. gr.

Þegar lög þessi hafa hlotið staðfestingu, skal fella meginmál þeirra inn í lög nr. 35 1946 og gefa þau út svo breytt.

Gjört að Bessastöðum, 29. desember 1951.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Hermann Jónasson.

118
29. des.

L Ö G

um breyting á lögum nr. 19/1948, um búfjárrækt.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Á eftir 36. gr. laganna koma tvær nýjar greinar, svo hljóðandi:

- a. (37. gr.) Heimilt er hrossaræktarfélagum að mynda með sér samband til þess sameiginlega að vinna að hrossakynbótum á sambandssvæðinu, ef eftirtalin skilyrði eru fyrir hendi:
1. Að sambandið nái yfir minnst 10 hreppa og þátttakendur eigi minnst 1000 hryssur.
  2. Að sambandið hafi sett sér lög um starfsemi sína og fengið þau samþykkt af stjórn Búnaðarfélags Íslands.
- b. (38. gr.) Hrossaræktarsambönd, sem mynduð verða samkvæmt lögum þessum, geta árlega notið aukastyrks á hvern stóðhest, sem þau eiga og nota eða hafa á leigu, að upphæð kr. 250.00 á hvern. Styrkur þessi skal lagður í sér-